

ERICH WEISE: Geschichte des Niedersächsischen Staatsarchivs in Stade nebst Übersicht seiner Bestände. Veröffentlichungen der Niedersächsischen Archivverwaltung. Heft 18. Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1964. 372 s. Ill. 39 DM.

Formelt er statsarkivet i Stade en nyskabelse, reelt har dette i efteråret 1965 indviede arkiv rødder langt tilbage i tiden. Allerede 1651, i ærkestiftet Bremens svenske tid, organiseredes et arkiv i Stade, og de ældste bestanddele stammer fra ærkestiftet Bremen-Hamburgs »Archivum«, der er omtalt 1074. Lige så langt tilbage rækker som bekendt også forbindelsen mellem Bremen og Danmark, og ingen ringere end Adam af Bremen er den tidligst kendte benytter af dette arkiv, hvis historie nu i anledning af nyordningen og opførelsen af en moderne arkivbygning er blevet skrevet af fhv. arkivdirektør Erich Weise.

Arkivhistorie er et ikke uvigtigt led i den almindelige administrationshistorie og samtidig en hjælpevidenskab for alle historikere uanset studieemne. Dr. Weises udførlige og udførligt dokumenterede fremstilling vil uden tvivl vise sig at være værdifuld i begge henseender. For udlændinge vil interessen dog i første række samle sig om bogens anden del, oversigten over arkivets bestanddele. En dansk benytter studerer f. ex. særlig opmærksomt fortegnelsen over stiftsarkivet 1502-1648 og mindes derved om det ønskelige i en monografi over de dansk-bremiske relationer i 17. århundrede, indtil de danske tropper 1715 definitivt forlod bremisk område. Man bemærker også et par titler som: »Differenzen Englands mit den nordischen Mächten und Besetzung der hiesigen Lande durch preussische Truppen 1801« og »Krieg gegen Dänemark 1848«. For så vidt er alt udmærket. Kun må det tilføjes, at arkivets saglige opdeling, der hjælper til den første orientering, på ingen måde indebærer, at arbejdet er gjort med gennemgangen af de med tilsyneladende relevante titler forsynede sager; der er givetvis meget at hente andetsteds under de for benytteren måske mindre interessante betegnelser, som den med en realordning uundgåeligt følgende vilkårlighed altid vil medføre.

JOHAN JØRGENSEN

G. KITSON CLARK and G. R. ELTON: Guide to Research Facilities in History in the Universities of Great Britain and Ireland. 2nd edn. Cambridge University Press, 1965. 55 s. 7 sh. 6 d.

De større lande har fra gammel tid en tradition for akademiske vandringer, som kan give studenterne mulighed for bredere udsyn og forskerne for koncentreret specialisering. Hertil kommer nutidens korte afstande og den stigende almene velstand. Denne moderne universitetstilstand illustreres klart af *Guide to Research Facilities in History in the Universities of Great Britain and Ireland*, altså også i den engelsktalende fristat. Den britiske vejviser i videregående historiestudium er bygget op efter en model, som kendes fra en del UNESCO- og OECD-skrifter om education og science. Man har spurgt om forskningsområder, om biblioteker, om manuskriptsamlinger, om mikrofilmfaciliteter, om efteruddannelsesvilkår samt om de almindelige informationsmuligheder. En tilsvarende samling